

ZAVJETI – OBEĆANJE POSVEĆENOSTI BOGU

fra Marko Babić, duhovnik bogoslova

Vjernost javno izrečenoj riječi narodna je mudrost sročila u izreku: „Volovi se vežu za rogove, ljudi za riječ!“ A naš Gospodin savjetovao: „Vaša riječ neka bude: 'Da, da – ne, ne!'“ (Mt 5, 37). U svagdanjem nas životu veseli održana riječ, a žalosti olako iznevjerena. Važnost izrečene riječi poprima osobitu vrijednost i težinu kad izražava obećanje Bogu. To su različiti zavjeti, bilo privatno izrečeni u osobnom razgovoru s Bogom, bilo javno očitovani pred zajednicom vjernika u sklopu bogoslužja. Pobožni vjernici rado svoje posebne molitvene nakane povezuju s obećanjem vršenja nekog pokorničkog djela ili dodjelom milostinje za siromašne.

Najuzvišeniji i najzahtjevniji oblik zavjetovanja Bogu jesu redovnički zavjeti siromaštva, čistoće i poslušnosti, koji izražavaju potpuno i nepodijeljeno predanje Bogu, očituju živ navještaj Boga u svijetu, izazivaju razmišljanje o prolaznosti ovoga svijeta i iščekivanje budućega, vječnoga.

Svi su pozvani na svetost

Redovnici svojim životom očituju osobitu posvećenost Bogu i nepodijeljenu srca u ispovijedanju i življenju vjere čitava života. Ali nije samo ta izdvojena šačica vjernika

pozvana na svetost života i svjedočenja. Drugi je vatikanski sabor jasno naglasio da su „svi vjernici, bilo kojeg staleža i stupnja, pozvani su na potpuni kršćanski život i na savršenu ljubav (...) da, slijedeći Kristov primjer i postavši slični njegovoj slici, u svemu slušajući Očevu volju, svom se dušom posvete slavi Božjoj i službi bližnjemu“ (LG 40).

Iskustvo kršćana kroz povijest pokazalo je da se nikada nisu svi opredjeljivali na tako savršen način života. I sam je Gospodin Isus to iskusio za vrijeme ovozemaljskog života. To nam svjedoči i zгода s bogatim mladićem koji je čitav svoj život opsluživao Božje zapovijedi, ali je želio biti još bolji. Isusu se to svidjelo, zavoli mladića i dade mu savjet: „Hoćeš li biti savršen, idi prodaj što imaš i podaj siromasima pa ćeš imati blago na nebu! Onda dođi i idi za mnom“ (Mt 19, 21). Na tako radikalna okret mladić nije bio spreman, već snuđen i ražalošćen napusti Isusa i njegove sljedbenike. Tako je taj bogati mladić iz evanđelja postao uzorak „običnih“ vjernika koji se zadovoljavaju s najnužnijim, a zanose prema vrhuncima prepuštaju drugima. A Petar i njegova družina „ostaviše sve i pođoše za Isusom“ uvjereni da će zauzvrat, već u ovom vremenu, „primiti stotruko, a u budućem vijeku život vječni.“ Nasljedovanje Isusa ideal je redovnika i redovnica, koji se javnim zavjetovanjem evanđeoskih savjeta opredjeljuju za život koji je predujam vječnoga života.

Po Kristovu primjeru i napucima

Želeći Krista savršenije slijediti, mnogi kršćani dragovoljno prihvaćaju evanđeoske savjete čistoće, siromaštva i poslušnosti, javno se zavjetujući da će tako živjeti čitav život. Time svjedoče da spomenuti savjeti nisu samo nauka što ga Isus izrekao nego je to konkretno nasljedovanje Isusova primjera. U tom duhu dekret Drugoga vatikanskog sabora „Perfectae caritatis“ (br.1) naglašava da je bit redovničkog zavjetovanja „slijediti Krista koji je, čist i siromašan po poslušnosti do smrti na križu, spasio i posvetio ljude.“

Iste je misli prenio i papa Ivan Pavao II. u apostolskoj pobudnici o posvećenju životu: „Posvećeni život, duboko ukorijenjen u primjerima i nupucima Krista Gospodina, dar je Boga Oca svojoj Crkvi posredstvom

Duha. Zavjetovanjem evanđeoskih savjeta, karakteristične crte Isusa djevičanskog, siromašna i poslušna, poprimaju značajnu i trajnu vidljivost usred svijeta te pogled vjernika usmjeravaju prema tajni Božjeg kraljevstva, koje već djeluje u povijesti, ali očekuje svoje potpuno ostvarenje na nebu.“

Nepodijeljena srca

Kršćani vjeruju i prihvaćaju da su po tajni krštenja svi posvećeni, ali vjeruju i prihvaćaju Isusov savjet da mogu, ako hoće, usavršavati krsno posvećenje potpunim predavanjem Bogu, stavljajući se u službu njemu jedinom i ne dijeleći svoje srce ni s kim i ni s čim drugim. Time životom svjedoče Božje vrhovništvo, tj. da Bogu pripada sve i da On zaslužuje biti ljubljen iznad svega.



Redovničko zavjetovanje znak je da su sva zemaljska dobra i sve ovozemaljske veličine relativne i prolazne. Tu ubrajamo novac, vlast nad drugima i samim sobom, osjećaje, nagon za stjecanjem i gomilanjem dobara... Žrtvovanjem svega toga čovjek postaje slobodan i pripada Apsolutnome nepodijeljena srca. Lik Marije iz Betanije uči nas da se u mnoštvu onoga o čemu redovito brinemo nalazi jedno potrebno – najbolji dio za koji se isplati sve ostalo žrtvovati. Radi se o pristajanju uz Krista srcem i sjedinjenju s njime, što obuhvaća čitavo biće i sav život.

To je već kontemplativna mistika što ju je lapidarno izrazio Thomas Merton: „Kad se lišimo bogatstva koje nije naše i ništa nam ne donosi osim nevolje, kada se odrekemo čak i onih dobrih i dopuštenih djelatnosti spoznavanja i želja, koje nas ipak ne mogu dovesti do našeg istinskog cilja i sreće, onda postajemo svjesni toga da je potpuni smisao našega života siromaštvo i ispražnjenost koji, dakako, ne predstavljaju poraz, već uistinu jamče sve one uzvišene nadnaravne darove čiji su oni snaga. (...) Mi smo poput stakla očišćena od prašine i prljavštine kako bismo primili sunce i nestali u njegovu svjetlu.“

Zbog svega rečenoga redovnički zavjeti i život po tim zavjetima zauvijek će biti vidljiv znak koji „svim vjernicima doziva u pamet onu divnu, po Bogu zasnovanu ženidbu, koja će se potpuno očitovati istom u budućem životu, a po kojoj Crkva ima jedinog zaručnika – Krista“ (PC 12). U tom duhu i ova godina, posvećena osobama koje žive takvim životom, treba biti izazov na razmišljanje i poticaj za nasljedovanje.

SESTRE KLARISE: Intervju sa s. Dolores

fra Filip Čogelja

Fra Filip: Hvaljen Isus i Marija, sestro! Godina je posvećenog života i prigoda da ljudi upoznaju značenje i bogatstvo redovničkog, odnosno posvećenog života u Crkvi. Vi sestre klarise, kao strogo klauzurni red, izražavate osobito zanimanje kod ljudi. Možete li nam za početak reći nekoliko riječi o svetoj Klari, Redu i njegovoj karizmi?

Sestra Dolores: Klara Asiška, plemićka kći obitelji Favarone rođena je 1193. u gradu Asizu.

Kada se na ulicama Asiza pojavio „Božji sirotan“ Franjo, zanio je mladu Klaru i oduševio ju Kristom. Na Cvjetnicu 1212. godine Klara je pobjegla iz roditeljske kuće u crkvicu Porcijunkulu, gdje su je dočekali Franjo i njegova prva braća. Među njima su bili i Klarini rođaci Rufin i Silvestar. U prvo vrijeme Klara je živjela u dva samostana sestara benediktinki, sv. Pavla i sv. Anđela. Potom je započela živjeti u Sv. Damjanu s prvim sestrama koje joj je Gospodin dao. Uskoro joj se pridružila rođena sestra Janja te majka Hortulana, mlađa sestra Beatrice i prijateljica Pacifika Guelfuccieva.

Život sv. Majke Klare može se izreći riječima: „Skrivena u klauzuri, zasjala je u svijetu!“ Njezin život u potpunosti predan i posvećen Bogu i dušama, za koje je bila spremna dati život i krv, svijetli kroz vjekove, svjetlo je i današnjem svijetu. „Rodit ćeš svjetlo, koje će obasjati svijet!“ , čula je njezina majka Božjom milošću dok ju je nosila pod srcem. U pismu svojoj duhovnoj kćeri Agnezi Praškoj izrazila je i svoje poslanje: „Smatram te pomoćnicom samoga Boga u spasenju duša, potporom i pomoći klonulim članovima Njegova



mističnog Tijela...“ Njezin bogati duhovni život bio je obilježen žarkom ljubavlju prema siromašnom i raspetom Kristu. Siromaštvo je bilo njezin ideal za koji se borila do kraja života. Neposredno prije njezine smrti papa Inocent IV. potvrdio joj je Pravilo i Povlasticu serafskoga siromaštva.

Naša obitelj koja se s pravom naziva Red sv. Klare ili sestre klarise (ili siromašne gospođe, kako nas je nazivao sv. otac Franjo), drugi je franjevački red posvećen kontemplativnom životu, a zavjetuje opsluživanje Evanđelja po Pravilu